

Kolo za 21. stoletje?

Izumitelj Markovič je svoj pogonski mehanizem ponujal temu in onemu, pa je deležen le posmeha – Tujci so bili drugačnega mnenja

»Tako mene kot nekatere posameznike iz ministrstva za znanost in tehnologijo so v tisku zaradi te zadeve srdito napadali. Vendar ne novinarji. To so bili ljudje, ki so vse vedeli, čeprav nikoli niso videli nobenega mojega izuma.«

To je na ponedeljkovem srečanju z novinarji v Ljubljani dejal izumitelj **Vladimir Markovič**. Na Eureki, 41. svetovnem salonu izumov v Bruslju, pa je bil naš najuspešnejši razstavljalca, saj je za pogon *mycycle* in prireren invalidski voziček dobil zlato medaljo in pokal belgijskega ministrstva za industrijo. Takih pokalov nikoli ne podelijo več, temveč vsakokrat samo enega.

Gospodu Markoviču je ves čas, to je kakšna tri leta, finančno pomagalo slovensko ministrstvo za znanost in tehnologijo, je povedal minister dr. Peter Tan-

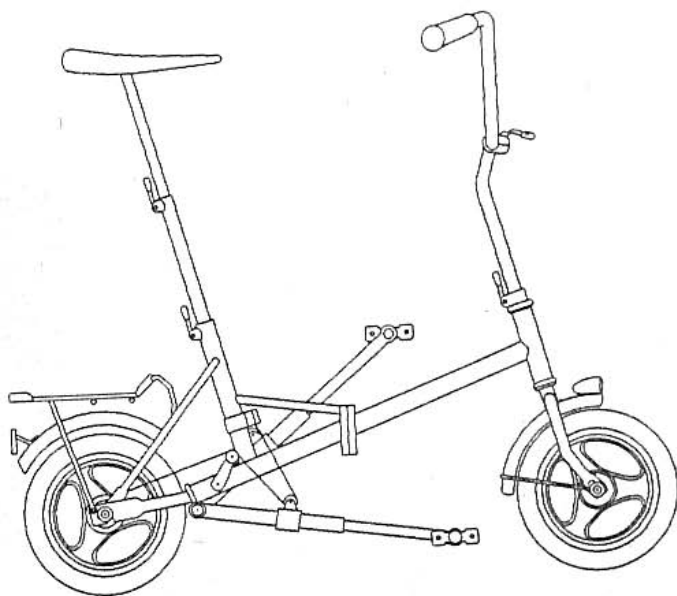
cig. Po njegovih besedah na Slovenskem ni najboljšega vzdušja za izume in tehnične izboljšave. V razvitih državah jih spodbujajo na vso moč, saj statistika kaže, da je ena od desetih (v Nemčiji od sedmih) inovacij tržno tako uspešna, da poplača vse druge... Naloga ministrstva je, da vsak perspektiven izum pripelje do prototipa, tu, kjer bi moralo poprijeti gospodarstvo, pa se težave pri nas šele začnejo. Zgrabili so namreč samo obupanci, je pojasnil g. Markovič, ki jim podjetje tone in so zato pripravljeni poskusiti karkoli.

In čemu potrebujemo novo izvedbo mehaničnega pogona? Slabost dosedanjega je v tem, da so na primer pedala dvokoles med kroženjem kar dvakrat v točki, v kateri je njihov navor (vrtilni moment) enak nič: ko je pedalo zgoraj in takrat ko je spodaj. V teh dveh točkah lahko nanj pritisnemo, kolikor moremo, pa se kolo ne bo premaknilo naprej. To se pozna pri začetnem pospeševanju in vožnji navkreber, med hitro vožnjo po ravnem pa ne toliko. Skratka, izkoristek je pri kroženju s pedali dovolj dober samo na razmeroma ozkem območju, ko je naklonski kot pedalne ročice glede na tla oziroma vozišče blizu nič stopinj, kar pomeni tedaj, ko je pedalo spredaj. Takrat sta ročica in z njo navor največja. Navor pedal pri današnjem biciklu torej med vožnjo niha od neke maksimalne vrednosti do nič in spet nazaj, kar lahko grafično ponazorimo s sinusoido.

Idealno bi torej bilo, če bi lahko ves čas vozili z maksimalnim izkoristkom, prav to pa je tisto, kar nam omogoča pogonski sistem *mycycle*. Isti princip je g. Markovič uporabil tudi pri invalidskem vozičku. O svojem izdelku trdi, da ga je 6,5-krat lažje poganjati kot klasičnega. In kaj pravijo o njem potencialni slovenski proizvajalci? Rogovci so obljubili sodelovanje in od takrat jih menda ni več blizu. Pri Soči gre vse neznansko počasi. Cincajo. Na moč so previdni, g. Markovič pa odločno trdi, da bi lahko na leto prodali sto tisoč kompletnih mehanizmov po 360 nemških mark, takih seveda, ki jih je mogoče montirati tudi na stare vozičke.

In dirkalna kolesa? Odgovor: dober amater bi profesionalca na sto kilometrih prehitel za 25 kilometrov, če bi bil prvi na navadnem dirkalnem kolesu drugi pa na takem z *mycyclo*m. Izkoristek novega izuma je v primerljivih okoliščinah 25 do 28 odstotkov boljši od običajnega pedalnega pogona, trdi avtor.

Izumitelj Vladimir Markovič bo počakal še največ pol leta, po tem pa bo licenco prodal tujcem. Tam, v Belgiji, je dobil že 15 do 20 ponudb.

KOLO S POGONSKIM MEHANIZMOM MYCYCLE – Slovenski izumitelj Vladimir Markovič iz Ljubljane je po uspehu na 41. svetovnem salonu izumov Eureka v Bruslju predstavil svoja nova izdelka – dvokolo (na sliki) in invalidski voziček – še v tiskovnem središču slovenske vlade.